

Illustreret Tidende.

Nr. 50.]

Udkommer hver Søndag.

Kjøbenhavn den 9. September 1860.

2 Rdlr. Kvartalet.

[1te Bind.

Indhold.

Johan Ludvig Heiberg. — Hverfor min Datter var Beberivend. — Bobus. — Alhambra. — Naens Politit. — Meddelelser af blandt Indhold.

Ikke en Aargang har nærværende Blad lagt tilbage, og dog har dette Tidrum været langt nok til at betragte de store Tab, Norden har lidt ved at miste Mænd som A. S. Ørsted, N. F. Nielsen, A. Regius og mange flere. Atter idag maa den biographiske Artikel, der udgjør Bladets Indledning, med Beemod dvæle ved en Mand, hvis vel anede, men dog uføremodet indtrusne, Død har hindret os i at gjengive de Træk, med hvilke det var vor Lyk at fremstille ham og hvormed Nutiden bedst mindes ham. Derfor fremtræder hans Billede ikke alene saaledes, som den ældre Slægt har kendt ham, men ogsaa efter den fortærlige Billede, som i dette Foraar er udgaaet fra Bispeens Haand. Til denne Erindring om hans Ydre føies her den biographiske Skizze, hvoraf Størstedelen tidligere har været meddeelt i „Nordisk Conversations-Lexicon“. Den var gjennemset af den nylig afdøde Digter og skulder ham enkelte Meddelelser.

Johan Ludvig Heiberg

er født i Kjøbenhavn den 14de December 1791. Hans Fader var den som dramatisk Digter og satirisk Forfatter bekendte Peter Andreas H., hans Moder den berømte Forf. til „En Hverdagshistorie“. I de begavede Forældres Huus samlede de fleste af den Tids litteraire Celebriteter og de franske republikanske Diplomater, saa Sønnen alt fra Jødsfelen af var henfat under vækkende og dannende Omgivelser. Da hans Fader i Februar 1800, landsforviist, maatte forlade Danmark, kom Johan Ludvig, efter Faderens Døds, ud til dennes Ven Arnd Lyne Rahbek og hans Hustru, Karen Margrethe, født Heger, paa Bakkehuset — ligesom det sødrene Hjem, ja i en endnu højere Grad Samlingsstedet for alt hvad der dengang kunde gjøre Fordring paa Aand. Dette elskværdige Ægtepar havde imidlertid ikke synderligt Talent for Pædagogik, og Drengen kom derfor, efter et Par Aars Forløb, fra dem og satte i Huset hos en Møster, gift med en Dispacheur Jürgensen, hos hvem han ligeledes var et Par Aar. Han vendte derpaa tilbage til Moderen, som i December 1801, efterat Ægtefædet med hendes landsforviste Mand var blevet opløst, havde ægtet den ligeledes landsforviste svenske Baron Ehrensvärd, der levede i Danmark under Navnet Gyllenbourg. H. omgaves nu atter af Datidens mest udmærkede Mænd, som Dehleschlæger, Weyse, H. C. Ørsted og F. G. Howitz, og besforuden af svenske Adelige, der hyppigt gjæstede deres Landmand. Allerede dengang forsøgte han sine poetiske Kræfter i barnlige Folbergste, tildeels rimebe Skuespil, som han skrev for et Marionetteater, han havde faaet til Foræring. Efter at have nydt en omhyggelig privat Undervisning (blandt Andet af H. C. Ørsted i Mathematik) tog han 1809 Examen artium og Aaret efter anden Examen. I Efteraaret 1811 gjorde han sin første Udenlandsreise, ibet han med en svensk adelig Familie, som havde opholdt sig længere Tid i Kjøbenhavn, tog til Stockholm, hvor han, under et Hjerdingaars Ophold, bevægede sig i de fornemste Kredse. Efter sin Hjemkomst studerede han et Par Aar Medicin, tildeels praktisk paa Frederiks Hospital, men spælede dog især med Æsthetik og Poesi, specielt med den italienske og spanske. Han indførtes hos den som ydste Forfatterinde bekendte

Conferentsraadinde Frederikke Bruu, hvis Huus var et Foræningspunkt for indenlandske og udenlandske Notabiliteter, og hvis unge, yndige og talentfulde Datter Adelaide, Grevinde af Bombelles, blev Gjenstand for H.'s poetiske Hyldest; ja endnu ved hendes Død 1857 mindedes den gamle Digter sin Ungdoms skønne Muse og viede hende et smukt Sørgedigt. Hos Fru Bruu gjorde han Baggesens Bekendtskab. Paa denne Tid skrev han „Lycho Brabes Spaadom“, et idyllisk Drama med Sange og Romancer, hvoraf Udskiftigt gik over i den 1819 opførte Omarbejdelse. Paa Grundlag af Molières bekendte Komædie udarbejdede han derefter sit tildeels versificerede og rimebe Skuespil „Don Juan“ for det ovenomtalte Marionetteater og endvidere det eiendommeligere romantiske Drama „Pottemager Walter“, hvilke to sidstnævnte Værker han i Slutningen af 1813 udgav under Titelen „Marionetteater“. 1815 bode hans Stiffader, og Moderen førte nu et enfont og stille Liv. Hun besøgte dog ofte af Baggesen, der undertiden tilbragte vele Dage og halve Nætter i Samtaler med den aandsfulde Moder og Søn, og hvis hyppige og

heftige æsthetiske Disputer med den unge Digter i høi Grad bidroge til at vække dennes Reflexion. Den bitre Kamp, som Baggesen førte med Dehleschlæger, holdt H. sig udenfor. Han havde, som alle Danste, med ungdommelig Begeistring hjulset Dehleschlæger, af hvem han ogsaa, baade personlig og gjennem et trykt Digt, havde modtaget Bidnesbyrd om Agtelse, men han var, tiltrods for sin Alder, udviklet nok til ikke at være blind for hans Mangler, ligesaa lidt som for Baggesens. I Slutningen af 1815 skrev han Komædien „Julespøg og Nytaarsløier“, som udfom næste Aars Juul. Den var fremkaldt og paavirket af Dehleschlægers geniale Ungdomsarbejde „Saukt Hansaatenpøl“, og H. kaldte den derfor „en Fortsættelse“ af dette. Den skarpe Polemik mod Ingemann i dette Digterværk indvirkede ham i en Feide med dennes Ven, N. F. S. Grundtvig, hvori H. skrev sin spøgefulde „Ny-A-B-C-Bog i en Times Undervisning til Ære, Nytte og Fornøielse for den unge Grundtvig, et pædagogisk Forsøg, 1817“. I det sidstnævnte Aar udgav han desuden det romantiske Drama „Driftig hoved, halv er bundet“, en Studie

Johan Ludvig Heiberg.